

Magyar nyelv és irodalom szóbeli érettségi tételek

2025/2026

12.B

Irodalom tételek

I. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők

1. Ady Endre szerelmi költészete - Léda- és Csinszka-verse
2. A romantikus költői szerep módosulása- Petőfi Sándor: Az apostol c. művében
3. Arany János balladaköltészete
4. Két világ, kétféle értékrend - Jókai Mór: Az arany ember
5. Mikszáth Kálmán novellisztikája
6. Vörösmarty Mihály- Az 50-es évek lírája
7. Herczeg Ferenc prózája- Az élet kapuja
8. Kosztolányi Dezső epikája-Édes Anna - a társadalmi és lélektani regény
9. Az írástudók felelőssége-Babits Mihály -Jónás könyve című művében
10. József Attila szerelmi költészete

II. Szerzők, művek a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők

11. Stíluszintézis Csokonai Vitéz Mihály- Lilla-ciklusának verseiben

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20.századi magyar irodalomból, választható szerzők

12. Radnóti Miklós- Bori notesz versei
13. Groteszk látásmód- Örkény István Egyperces novelláiban

IV. Metszetek a 20.századi délvidéki, erdélyi és kárpátaljai irodalomból

14. A transzilvánizmus jellemzői- Kányádi Sándor költészetében

V: Művek a kortárs magyar irodalomból

15. A csoda ábrázolása- Lázár Ervin novelláiban

VI. Művek a világirodalomból

16. Az orosz romantika irodalma- Puskin: Anyegin

17. Az orosz realizmus- Tolsztoj: Ivan Iljics halála

VII. Színház és dráma

18. A reneszánsz színház és dráma- Shakespeare: Rómeó és Júlia

19. Szerkezeti sajátosságok- Madách Imre: Az ember tragédiája c. művében

VIII: Az irodalom határterületei vagy regionális irodalom

20. A naturalizmus és realizmus Móricz Zsigmond prózájában

Nyelvtan tételek

I. Kommunikáció

1. A kommunikáció fogalma, folyamata, funkciói
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. A tömegkommunikáció és főbb műfajai
4. A sikeres nyelvhasználat gyakorlata

II. A magyar nyelv története

5. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása
6. A nyelvtörténet forrásai: kézirásos és nyomtatott nyelvemlékek
7. A magyar nyelv történetének fő korszakai: A nyelvújítás

III. Ember és nyelvhasználat

8. A jel, jelrendszerek, a nyelvi és nem nyelvi közlésben
9. Nyelvváltozatok: csoport és rétegnyelvek

IV. A nyelvi rendszer

10. A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése.
11. A morféimák
12. A magyar nyelv szófaji rendszere: alapszófajok, viszonyzószók és mondatszók

V. A szöveg

- 13.. A szöveg szerkezete: Bekezdés, tömb, szakasz.
14. A továbbtanuláshoz és a munka világához szükséges szövegtípusok a nyelvhasználók színtere szerint

VI. Retorika

15. A retorika tudománya, a szónoki beszéd fajtái
16. A hatásos előadásmód eszközei
17. A kulturált véleményalkotás és a vita szabályai

VII. Stílus és jelentés

- 18.. Szóképek: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché
19. A nyelv zenei eszközei: hangszimbolika, hangutánzás, hangulatfestés

VIII. Digitális kommunikáció

20. A digitális kommunikáció jellemzői, szövegtípusai, az új digitális nyelv